

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки

Факультет (інститут) географічний

Кафедра економічної та соціальної географії

СИЛАБУС

нормативного освітнього компонента

РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІЧНА ТА СОЦІАЛЬНА ГЕОГРАФІЯ СВІТУ

підготовки _____ бакалавра _____

галузі знань _____ 01 Освіта / Педагогіка _____

спеціальності _____ 014 Середня освіта (Географія) _____

освітньо-професійна програма Середня освіта. Географія. Економіка _____

Силабус обов'язкового освітнього компонента «РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІЧНА ТА СОЦІАЛЬНА ГЕОГРАФІЯ СВІТУ» підготовки бакалавра, галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальності 014 Середня освіта (Географія), за освітньо-професійною програмою Середня освіта. Географія. Економіка.

Розробник: Мандрик І. П., доцент кафедри економічної та соціальної географії, кандидат географічних наук, доцент

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми:

Ткачук Н. М.

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри економічної та соціальної географії

протокол № 1 від 29 серпня 2023 р.

Завідувач кафедри:

Погребський Т. Г.

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента, денна форма навчання
Денна форма навчання	галузь знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальність 014 Середня освіта (Географія) освітня програма Середня освіта. Географія. Економіка Освітній рівень бакалавр	Нормативний
Кількість годин/кредитів 180/6		Рік навчання 4
		Семестр 7, 8
		Лекції - 54 год. 7 семестр – 20 год. 8 семестр – 34 год.
		Практичні роботи – 50 год. 7 семестр – 16 год. 8 семестр – 34 год.
		Самостійна робота – 62 год. 7 семестр – 30 год. 8 семестр – 32 год.
		Консультації – 14 год. 7 семестр – 7 год. 8 семестр – 7 год.
ІНДЗ: немає	Форма контролю: 7 семестр – залік 8 семестр – іспит	
Мова навчання Українська		

II. Інформація про викладача

Викладач	Мандрик Ірина Петрівна
Науковий ступінь	Кандидат географічних наук
Вчене звання	Доцент
Посада	Доцент кафедри економічної та соціальної географії
Телефон	+380508874739
e-mail	Mandryk.iryana@vnu.edu.ua
Дні занять	http://94.130.69.82/cgi-bin/timetable.cgi

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація курсу. Освітній компонент «Регіональна економічна і соціальна географія» передбачає ознайомлення з його теоретичними засадами, процесами формування політичної карти світу та її особливостями на сучасному етапі. Особлива увага приділяється аналізу економічної і соціальної специфіки всіх регіонів світу, який здійснюється за типовою географічною

схемою, що охоплює склад території і економіко-географічне положення, природні умови і ресурси, населення, історико-географічні особливості формування території, макроекономічні параметри розвитку і роль регіонів і окремих країн у світовому господарстві, галузеву структуру господарства, зовнішньоекономічні зв'язки, функціонування рекреаційно-туристської сфери. Розглядаються такі регіони світу: Західна Європа, Північна Європа, Південна Європа, Центрально-Східна Європа, Південно-Східна Європа, Центральна Азія, Південно-Західна Азія, Південна Азія, Південно-Східна Азія, Східна Азія, Північна Америка, Латинська Америка, Північна Африка, Західна Африка, Центральна Африка, Східна Африка, Південна Африка, Австралія і Океанія.

2. Пререквізити і постреквізити.

Пререквізити. Загальне землезнавство, Фізична географія материків і океанів, Основи суспільної географії, Географія населення, Географія промисловості, Географія сільського господарства і агробізнесу, Історична географія з основами етногеографії.

Постреквізити. Просторовий аналіз, Географія світового господарства, Географія світових ринків, Регіонознавство, Управління розвитком регіону.

3. Мета і завдання освітнього компонента.

Мета освітнього компонента – сформувати цілісний просторово-часовий погляд у здобувачів освіти на сучасні соціально-економічні і політичні процеси в різних країнах і регіонах світу, сформувати чіткі знання та навички складання їх комплексної суспільно-географічної характеристики.

Завдання освітнього компонента: навчити здобувачів освіти складати опис історико-географічних районів світу; характеризувати регіональні відміни у рівнях соціально-економічного розвитку різних типів країн; давати оцінку сучасного рівня і характеру економічної інтеграції країн; складати регіональні комплексні економіко- та соціально-географічні характеристики окремих регіонів і країн світу; давати аналіз регіональних економіко- і соціально-географічних закономірностей розвитку.

4. Результати навчання (компетентності).

На основі вивчення здобувач має набути таких компетентностей:

Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі середньої освіти, що передбачає застосування теоретичних знань і практичних умінь з наук предметної спеціальності, педагогіки, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу в закладах середньої освіти

Загальні компетентності.

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, до застосування знань у практичних ситуаціях.

ЗК2. Знання й розуміння предметної області та професійної діяльності.

ЗК3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово, до комунікації іноземною мовою за предметною спеціальністю.

ЗК4. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук, аналіз та обробку інформації з різних джерел, ефективно використовувати цифрові ресурси та технології в освітньому процесі.

ЗК7. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК8. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та значення у розвитку суспільства, техніки і технологій.

ЗК10. Здатність поважати різноманітність і мультикультурність суспільства, усвідомлювати необхідність рівних можливостей для всіх учасників освітнього процесу

Фахові компетентності (ФК)

ФК1. Здатність перенесення системи наукових знань у професійну діяльність та в площину навчального предмету.

ФК2. Здатність забезпечувати навчання учнів державною мовою; формувати та розвивати їх мовно-комунікативні уміння і навички в області предметної спеціальності.

ФК3. Здатність здійснювати цілепокладання, планування та проєктування процесів навчання і виховання учнів з урахуванням їх вікових та індивідуальних особливостей, освітніх потреб і можливостей; добирати та застосовувати ефективні методики й технології навчання, виховання і розвитку учнів.

Предметні компетентності (ПК)

ПК1. Здатність усвідомлювати сутність взаємозв'язків між природним середовищем і людиною, розуміти та пояснювати стратегію сталого розвитку людства.

ПК2. Здатність доцільно і критично використовувати географічні та економічні поняття, концепції, парадигми, теорії, ідеї, принципи для пояснення письмовими, усними та візуальними засобами географічних явищ і соціально-економічних процесів на різних просторових рівнях (глобальному, регіональному, державному, локальному).

ПК3. Здатність застосовувати базові знання з природничих та суспільних наук у навчанні та професійній діяльності при вивченні Землі (світу), материків і океанів, України.

ПК4. Здатність розуміти та пояснювати особливості природних компонентів і об'єктів у сферах географічної оболонки, взаємозв'язки в ландшафтах.

ПК5. Здатність пояснювати закономірності територіальної організації суспільного виробництва, просторових процесів і форм організації життя людей.

ПК6. Здатність встановлювати роль і місце України у сучасному світі в контексті географічних та економічних чинників її розвитку, аналізувати й

пояснювати особливості геопросторової організації природи, населення і господарства України та регіону.

ПК. 9. Здатність відтворювати основні теорії та закони економіки, оцінювати нові відомості й інтерпретації в контексті формування в учнів системних економічних знань, компетентності підприємливості та фінансової грамотності.

5. Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	*Форма контролю / Бали
7 семестр						
Змістовий модуль 1. Економіко-географічна характеристика Європи						
Тема 1. Теоретичні й методологічні основи регіональної економічної і соціальної географії	6	2	-	3	1	П/3
Тема 2. Політична карта світу	8	2	2	3	1	УО, ПЗ/6
Тема.3. Західна Європа	8	4	-	3	1	РП/3
Тема 4. Німеччина	4	-	2	2	-	УО, ПЗ/6
Тема 5. Франція	4	-	2	2	-	УО/ПЗ6
Тема 6. Великобританія	4	-	2	2	-	РМГ, УО, ПЗ/6
Тема 7. Північна Європа	7	2	2	2	1	УО, ПЗ/6
Тема 8. Південна Європа	4	2	-	2	-	П/2
Тема 9. Італія	4	-	2	2	-	УО, ПЗ/6
Тема 10. Центрально-Східна Європа	7	4	-	2	1	РП/2
Тема 11. Польща	5	-	2	2	1	ДС, ПЗ/6
Тема 12. Країни Балтії	4	2	-	2	-	П, РП/2
Тема 13. Південно-Східна Європа	8	2	2	3	1	УО, ПЗ/6
Разом за модулем 1	73	20	16	30	7	60
Контрольна робота 1						Т/30
Самостійна робота (Реферат)						Р/10
Всього годин / Балів	73	20	16	30	7	100
8 семестр						
Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Лабор.	Сам. роб.	Конс.	*Форма контролю / Бали
Змістовий модуль 2. Економіко-географічна характеристика країн Азії						
Тема 14. Центральна Азія	6	2	2	2	-	УО, ПЗ/2
Тема 15. Південно-Західна Азія	4	2	-	2	-	П/2
Тема 16. Туреччина	4	-	2	1	1	ДС, ПЗ/2
Тема 17. Південна Азія	3	2	-	1	-	РП/1
Тема 18. Індія	3	-	2	1	-	УО, ПЗ/2
Тема 19. Південно-Східна Азія	5	2	2	1	-	УО, ПЗ/2
Тема 20. Східна Азія	4	2	-	1	1	П/1

Тема 21. Китай	3	-	2	1	-	УО, ДС, ПЗ/2
Тема 22. Японія	3	-	2	1	-	УО, ПЗ/2
Разом за модулем 2	35	10	12	11	2	15
Змістовий модуль 3. Економіко-географічна характеристика Америки						
Тема 23. Північна Америка. США	8	4	2	2	-	УО, ПЗ/2
Тема 24. Канада	5	2	2	1	-	УО, ПЗ/2
Тема 25. Латинська Америка	7	4	-	2	1	П/1
Тема. 26. Центральна Америка і Вест-Індія	3	-	2	1	-	РП/1
Тема 27. Країни Андської групи	5	-	2	2	1	ДС, ПЗ/2
Тема 28. Бразилія	4	-	2	2	-	УО, ПЗ/2
Разом за модулем 3	32	10	10	10	2	10
Змістовий модуль 4. Економіко-географічна характеристика Африки, Австралії та Океанії						
Тема 29. Північна Африка	6	2	2	1	1	УО, ПЗ/2
Тема 30. Західна Африка	5	2	-	2	1	П, РП/1
Тема 31. Нігерія	3	-	2	1		УО, ПЗ/1
Тема 32. Центральна Африка	5	2	2	1	-	УО, ПЗ/2
Тема 33. Східна Африка	5	2	2	1	-	ДС, ПЗ/2
Тема 34. Південна Африка	3	2	-	1	-	П/1
Тема. 35. Південно-Африканська Республіка	3	-	2	1	-	УО, ПЗ/2
Тема 36. Австралія	5	2	2	1	-	УО, ПЗ/2
Тема 37. Океанія	5	2	-	2	1	РП, П/2
Разом за модулем 4	40	14	12	11	3	15
Види підсумкових робіт						Бал
Модульна контрольна робота 1						Т/20
Модульна контрольна робота 2						Т/20
Модульна контрольна робота 3						Т/20
Всього годин / Балів	107	34	34	32	7	100

*Форма контролю: ДС – дискусія, УО – усне опитування, ПЗ – виконання практичних завдань, П – презентація, РП – реферативне повідомлення, Т – тести, РМГ – робота в малих групах, Р – реферат.

6.Завдання для самостійного опрацювання

У 7 семестрі, де формою контролю є залік, самостійне завдання полягає у виконанні реферату відповідно до поданої нижче тематики. Самостійна робота повинна мати обсяг 10-15 сторінок рукописного тексту на аркушах формату А-4, переплетених або поданих у файловій папці. У роботі мають бути представлені такі структурні частини: титульна сторінка, оформлена за стандартними вимогами, зміст, вступ із обґрунтуванням структури роботи, основна частина, висновки, список використаних джерел, додатки. Максимально за реферат можна отримати 10 балів. У 8 семестрі оцінювання якості результатів самостійної роботи викладач здійснює під час практичних занять, а також під час консультацій.

При вивченні освітнього компоненту здобувачам освіти пропонується самостійно опрацювати такі теми:

Завдання для самостійної роботи

1. Методологія та методика регіональних суспільно-географічних досліджень.
2. Інноваційні та нестандартні типології й класифікації країн світу.
3. Залежні країни та території на політичній карті світу.
4. Історико-географічне районування світу.
5. Економіко-географічна характеристика Бельгії.
6. Економіко-географічна характеристика Нідерландів.
7. Економіко-географічна характеристика Швеції.
8. Економіко-географічна характеристика Фінляндії.
9. Економіко-географічна характеристика Норвегії.
10. Економіко-географічна характеристика Швейцарії.
11. Економіко-географічна характеристика Австрії.
12. Економіко-географічна характеристика Іспанії.
13. Економіко-географічна характеристика Греції.
14. Економіко-географічна характеристика Португалії.
15. Економіко-географічна характеристика Румунії.
16. Економіко-географічна характеристика Болгарії.
17. Економіко-географічна характеристика Молдови.
18. Економіко-географічна характеристика Словенії.
19. Економіко-географічна характеристика Угорщини.
20. Економіко-географічна характеристика європейських країн-карликів.

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо здобувача освіти

Для одержання високої рейтингової оцінки здобувачам освіти необхідно: не пропускати навчальні заняття, не запізнюватися на них і не займатися сторонніми справами на заняттях; чітко й вчасно виконувати практичні завдання та завдання для самостійної роботи; виключати мобільний телефон під час занять і під час контролю знань; брати участь у контрольних заходах.

За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн режимі (змішана форма навчання) за погодженням із деканатом та викладачем курсу.

Оцінювання знань здобувачів з освітнього компонента «Регіональна економічна та соціальна географія світу» базується на основі Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти у Волинського національного університету імені Лесі Українки (<https://bit.ly/3CuizWf>) та здійснюється за результатами поточного і підсумкового контролю знань здобувачів.

Поточним контролем передбачено виконання практичних завдань на практичних заняттях. Під час здійснення контролю за систематичністю та активністю роботи на практичних заняттях враховуються: рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах на практичних заняттях; активність під час їхнього обговорення; результати виконання і захисту практичних робіт, експрес-контролю тощо. Теми практичних занять сформовані із поєднання усних запитань для обговорення та практичних завдань (розрахунково-аналітичні завдання, складання картосхем, таблиць тощо) та оцінюються у 6 (7 семестр) чи 2 (8 семестр) бали кожне залежно від складності завдань.

Максимальні бали можна отримати, якщо дані правильні відповіді на запитання викладача, виконані всі практичні завдання, написані висновки. Тобто, за практичні роботи максимально можна отримати 60 балів (7 семестр) і 40 балів (8 семестр). У 7 семестрі до поточного контролю включено написання контрольної роботи у формі тестів, за які максимально можна отримати 30 балів (кожен тест оцінюється в 1 бал) і реферату, який максимально оцінюється в 10 балів.

Підсумковий модульний контроль здійснюється після завершення вивчення тем кожного змістового модуля у 8 семестрі, де формою контролю є екзамен. Здобувачі освіти під час навчального заняття пишуть 3 модульних контрольних роботи у формі тестових завдань, кожне з яких оцінюється в один бал. Максимально за кожну модульну контрольну роботу можна отримати по 2 балів.

Перескладання будь-яких видів робіт з метою підвищення підсумкової модульної оцінки не дозволяється. Заборгованість із змістового модуля повинна бути ліквідована здобувачем у позааудиторний час до початку підсумкового контролю з наступного змістового модуля. Кінцевий термін ліквідації заборгованості з модульного контролю обмежується початком заліково-екзаменаційної сесії.

Рейтингова система оцінювання передбачає накопичення балів за різнобічну навчальну діяльність здобувача упродовж семестру, а саме таку, що не передбачена формами поточного контролю. Так, здобувач освіти може отримати додаткові (бонусні) бали за участь у наукових конференціях, олімпіадах, у конкурсах наукових студентських робіт, підготовку наукових публікацій (з тематики освітнього компонента).

Політика щодо академічної доброчесності

Політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності регламентовані наступними документами: Кодекс академічної доброчесності ВНУ ім. Лесі Українки, Положення про комітет з етики наукових досліджень ВНУ ім. Лесі Українки, Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній діяльності здобувачів вищої освіти і науково-педагогічних працівників ВНУ імені Лесі Українки (https://ra.vnu.edu.ua/akademichna_dobrochesnist/normatyvno-pravova-baza/)

Вивчаючи даний освітній компонент, здобувач зобов'язаний самостійно виконувати всі завдання поточного та підсумкового контролю; вказувати джерела, якими послуговувався; додавати їх опис до кожного виду роботи; не поширювати та не копіювати авторські матеріали, не вдаватися до обману та списування; надавати достовірну інформацію про результати власної навчальної або наукової діяльності. Роботи, у яких виявлено плагіат, так само як і однакові роботи різних здобувачів освіти, не оцінюються.

Політика щодо дедлайнів та перескладання

Поточний контроль засвоєння навчального процесу за темами освітнього компонента здійснюється під час проведення практичних занять згідно з розкладом.

Якщо здобувач освіти отримав бал за темою освітнього компонента менший за максимальний, він має право лише один раз повторно скласти поточний контроль за темою (усна відповідь та виконання завдань).

Зараховується найвищий результат. Скласти поточний контроль за темою можна на консультації у вільний від аудиторних занять час.

У випадку, якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття (з поважних причин), він має право на консультаціях, а також з використанням ресурсів електронного курсу на платформі Moodle, відпрацювати пропущені заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми.

Ліквідація академічної заборгованості здійснюється централізовано для усіх здобувачів освіти у визначений викладачем час. З графіком консультацій можна ознайомитися на кафедрі та на електронному курсі на платформі Moodle. Кінцевий термін перескладання та ліквідації заборгованості обмежується початком заліково-екзаменаційної сесії.

У разі здобуття здобувачем навичок і умінь у неформальній та/або інформальній освіті порядок і процедура їх визнання регламентується відповідним Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки (<https://bit.ly/3WUSIPu>), згідно з яким здобувачам можуть бути зараховані результати такого навчання, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають одному заліковому модулю загалом (але не більше 6 кредитів за навчальний рік) до початку вивчення освітнього компоненту.

Здобувач, який проходить підготовку з використанням елементів дуальної освіти, повинен чітко дотримуватися індивідуального плану відповідно до Положення про підготовку здобувачів освіти у Волинському національному університеті імені Лесі Українки з використанням елементів дуальної форми здобуття освіти (<https://bit.ly/3Qn1ByM>). Знання, уміння, компетентності здобувачів оцінюються представниками закладу чи підприємства (де здобувач набуває певної кваліфікації на основі договору) та викладачем університету.

V. Підсумковий контроль

Оцінювання знань здобувачів освіти здійснюється за результатами поточного й підсумкового контролю в діапазоні від 0 до 100 балів.

У **7 семестрі** формою підсумкового контролю є залік. Залік виставляється за результатами поточної роботи за умови, що здобувач освіти виконав усі види запланованої навчальної роботи протягом семестру: аудиторної роботи під час практичних занять, самостійної роботи, контрольних робіт.

У випадку, якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття (з поважних причин), на консультаціях він має право відпрацювати пропущені заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми. У дату складання заліку йому записується у відомість сума поточних балів, які здобувач освіти набрав під час поточної роботи (шкала від 0 до 100 балів).

У випадку, якщо здобувач освіти протягом поточної роботи набрав менше як 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання, анулюються. Максимальна кількість балів на залік під час ліквідації академічної заборгованості – 100 балів.

У **8 семестрі** формою підсумкового контролю є іспит. Якщо підсумкова

оцінка (бали) з освітнього компонента як сума поточних підсумкових модульних оцінок становить не менше як 75 балів, то, за згодою здобувача освіти, вона може бути зарахована як підсумкова оцінка з освітнього компонента. Така оцінка виставляється у день проведення екзамену за умови обов'язкової присутності здобувача.

У випадку незадовільної екзаменаційної оцінки, або за бажанням підвищити рейтинг, здобувач складає іспит. При цьому бали, набрані за результатами підсумкових модульних контрольних робіт, анулюються. Структуру, питання та критерії оцінювання екзамену викладач повідомляє не пізніше, ніж за 2 тижні до початку заліково-екзаменаційної сесії.

Здобувачі, які не склали екзамен, повинні перескласти його. Перескладання екзамену відбувається не більше двох разів: один раз – викладачеві, другий раз – комісії, яка створюється деканатом факультету.

Екзаменаційна оцінка визначається в балах (від 0 до 60) за результатами виконання екзаменаційних завдань, які містяться в екзаменаційних білетах. Кожен білет містить 2 питання, кожне з яких максимально оцінюється в 30 балів. Екзамен проводиться в усній формі. В цьому випадку підсумкова семестрова оцінка визначається як сума поточної семестрової та екзаменаційної оцінок в балах, за національною шкалою та за шкалою ECTS. Оцінка за освоєння освітнього компонента виставляється згідно шкали оцінювання.

Питання, які виносяться на залік (7 семестр)

1. Об'єкт, предмет і завдання регіональної економічної і соціальної географії.
2. Історичні аспекти розвитку регіональної економічної і соціальної географії.
3. Схема вивчення регіонів і країн світу.
4. Політико-територіальні утворення на політичній карті світу.
5. Кількісні і якісні зміни на політичній карті світу.
6. Класифікації країн світу за різними ознаками.
7. Типізація країн світу за рівнем соціально-економічного розвитку.
8. Міжнародні організації.
9. Історико-географічні макрорегіони світу.
10. Загальна характеристика господарства країн Західної Європи.
11. Економіко-географічна характеристика Німеччини.
12. Економіко-географічна характеристика Франції.
13. Економіко-географічна характеристика Великобританії.
14. Економіко-географічна характеристика країн Бенілюксу.
15. Економіко-географічна характеристика Швейцарії та Австрії.
16. Місце країн Північної Європи у міжнародному територіальному поділі праці.
17. Економіко-географічна характеристика Швеції.
18. Загальні особливості соціально-економічного розвитку країн Південної Європи.
19. Економіко-географічна характеристика Італії.
20. Економіко-географічна характеристика Іспанії.
21. Сучасний стан та проблеми розвитку господарського комплексу країн

- Центрально-Східної Європи.
22. Економіко-географічна характеристика Польщі.
  23. Економіко-географічна характеристика країн Балтії.
  24. Формування сучасної політичної карти Центрально-Східної і Південно-Східної Європи.
  25. Сучасний стан та проблеми розвитку господарського комплексу країн Південно-Східної Європи.

Питання, які виносяться на екзамен (8 семестр)

1. Особливості соціально-економічного розвитку країн Центральної Азії.
2. Економіко-географічна характеристика Казахстану.
3. Особливості соціально-економічного розвитку країн Південно-Західної Азії.
4. Економіко-географічна характеристика країн Закавказзя.
5. Економіко-географічна характеристика Туреччини.
6. Економіко-географічна характеристика країн Перської затоки.
7. Сучасний стан та проблеми розвитку господарського комплексу країн Південної Азії.
8. Економіко-географічна характеристика Індії.
9. Роль і місце країн Південно-Східної Азії у міжнародному територіальному поділі праці.
10. Нові індустріальні країни Південно-Східної Азії.
11. Економіко-географічна характеристика Індонезії.
12. Загальні особливості соціально-економічного розвитку країн Східної Азії.
13. Господарський комплекс Китаю.
14. Внутрішні відмінності Китаю.
15. Економіко-географічна характеристика Японії.
16. Внутрішні відмінності Японії.
17. Загальна характеристика регіону Північна Америка (Англо-Америка).
18. Природно-ресурсний потенціал і населення США.
19. Історико-географічні особливості формування території США.
20. Загальні особливості соціально-економічного розвитку США.
21. Промисловість та сільське господарство США.
22. Транспортна система та соціальна сфера США.
23. Внутрішні відмінності США.
24. Зовнішньоекономічні зв'язки США.
25. Головні риси розвитку і розміщення господарства Канади.
26. Природно-ресурсний потенціал і населення Канади.
27. Внутрішні відмінності Канади.
28. Загальна характеристика господарства країн Латинської Америки.
29. Соціально-економічна характеристика країн Центральної Америки.
30. Соціально-економічна характеристика країн Вест-Індії.
31. Економіко-географічна характеристика Мексики.
32. Економіко-географічна характеристика Бразилії.
33. Економіко-географічна характеристика Аргентини.
34. Загальні особливості розвитку і розміщення господарства Андських

- країн.
35. Загальна характеристика населення і господарства країн Північної Африки.
  36. Порівняльна економіко-географічна характеристика Єгипту та Алжиру.
  37. Особливості та проблеми розвитку і розміщення господарства Західної Африки.
  38. Економіко-географічна характеристика Нігерії.
  39. Особливості та проблеми розвитку і розміщення господарства Центральної Африки.
  40. Економіко-географічна характеристика ДР Конго.
  41. Особливості розвитку і розміщення господарства країн Східної Африки.
  42. Порівняльна економіко-географічна характеристика Кенії і Танзанії.
  43. Загальна характеристика населення і господарства країн Південної Африки.
  44. Економіко-географічна характеристика ПАР.
  45. Природно-ресурсний потенціал і населення Австралії.
  46. Історико-географічні особливості формування території Австралії.
  47. Головні риси розвитку і розміщення господарства Австралії.
  48. Внутрішні відмінності Австралії.
  49. Особливості та проблеми розвитку господарства країн Океанії.
  50. Економіко-географічна характеристика Нової Зеландії.

VI. Шкала оцінювання знань здобувачів освіти

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка	Оцінка за шкалою ECTS		Оцінка для заліку
		оцінка	пояснення	
90-100	Відмінно	A	відмінне виконання	зараховано
82-89	Дуже добре	B	вище середнього рівня	
75-81	Добре	C	загалом хороша робота	
67-74	Задовільно	D	непогано	
60-66	Достатньо	E	виконання відповідає мінімальним критеріям	
1-59	Незадовільно	Fx	Необхідне перескладання	Незараховано (необхідне перескладання)

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Методичне забезпечення курсу

1. Мандрик І. П. Регіональна економічна і соціальна географія : конспект лекцій. Луцьк : ПП Іванюк В. П., 2021. 261 с.
2. Мандрик І. П. Регіональна економічна і соціальна географія : методичні рекомендації до виконання практичних робіт. Луцьк : ПП Іванюк В. П., 2021. 88 с.

3. Мандрик І. П. Мандрик І. П., Маковецька Л. О. Регіональна економічна і соціальна географія світу (1 частина): дистанційний курс в системі Moodle. URL: <https://moodle.vnu.edu.ua/course/view.php?id=1262>
4. Мандрик І. П., Маковецька Л. О. Регіональна економічна і соціальна географія світу (2 частина): дистанційний курс в системі Moodle. URL: <https://moodle.vnu.edu.ua/course/view.php?id=1262>

Основна

1. Барановський М. О. Економічна і соціальна географія зарубіжних країн (Азія). Ніжин: Ніжин. держ. пед. ун-т ім. М. Гоголя. 2001. 166 с.
2. Безуглий В. В. Економічна і соціальна географія зарубіжних країн : навч. посібник. Київ: ВЦ «Академія», 2005. 704 с.
3. Безуглий В.В., Козинець С. В. Регіональна економічна і соціальна географія світу: навч. посіб. Вид. 2-ге, доп., перероб. Київ: ВЦ «Академія», 2007. 688 с.
4. Безуглий В. В., Козинець С. В. Регіональна економічна та соціальна географія світу : посібник. Київ: Вид. центр «Академія», 2003. 688 с.
5. Блій Г. де, Муллер П., Шаблій О. Географія: світи, регіони, концепти : пер. з англ. Київ: Либідь, 2004. 740 с.
6. Економічна і соціальна географія світу: навч. посіб. / за ред. С. Кузика. Львів: Світ, 2002. 672 с.
7. Книш М. М. Економічна і соціальна географія країн, що розвиваються : навч. посіб. Львів: ЛНУ, 2006. 264 с.
8. Масляк П. О. Країнознавство : підручник. Київ: Знання, 2008. 292 с.
9. Смаль І. В., Дмитренко О. Г. Економічна і соціальна географія Північної та Латинської Америки : навч.-метод. посіб. Ніжин : НДПУ, 2002. 83 с.
10. Цепенда М. М. Суверенні держави світу: суспільно-географічний довідник. Чернівці: ЧНУ ім. Ю.Федьковича, 2018. 226 с.
11. Шаблій О., Кузик С., Книш М., Ровенчак І., Анісімова Г. Економічна і соціальна географія світу : навч. посібник. 2-ге вид., зі змінами. Львів : Світ, 2005. 672 с
12. Юрківський В. М. Регіональна економічна і соціальна географія. Зарубіжні країни : підручник. Київ: Либідь, 2000. 416 с.

Додаткова

1. Австралія : навч. посіб. до курсу «Країнознавство» / Н. М. Жилко (уклад.), В. П. Коваленко (уклад.). Ніжин : НДУ, 2006. 144 с.
2. Бірдсалл С. С., Флорін Д. Географія США. Київ, 2000. 208 с.
3. Дахно І. І., Тимофіїв С. М. Країни світу : довідник. Київ: МАПА, 2005. 608 с.
4. Дорошко М. С., Кривонос Р. Д., Крижанівський В. П., Сербіна Н. Ф. Країнознавство. Країни СНД, Європи і Північної Америки. Київ : Ніка, 2009. 312 с.
5. Дубович І. Країнознавчий словник-довідник. 5-те вид., перероб. і доп. Київ: Знання, 2008. 839 с.
6. Жилко Н. М. Сполучені Штати Америки : навч. посіб. до курсу «Країнознавство». Ніжин : НДПУ ім. М.Гоголя, 2003. 250 с.
7. Жилко Н. М., Коваленко В. О. Канада : навч. посібник до курсу «Країнознавство» . Ніжин : Вид-во НДПУ ім. М. Гоголя, 2003. 175 с.

8. Ігнат'єв П. М. Країнознавство. Країни Азії : навч. посіб. Чернівці : Книги – XXI, 2004. 384 с.
9. Книш М. М. Бразилія: суспільно-географічна характеристика : навч. посібник. Львів : Вид. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2001. 148 с.
10. Країнознавча характеристика Чеської Республіки : кол. моногр. / В. Й. Лажнік, І. П. Мандрик, В. О. Патійчук та ін. ; за наук. ред. В. Й. Лажніка. Луцьк : Вежа-Друк, 2015. 668 с.
11. Луцишин П. В., Клімонт Ю. Д., Федонюк С. В. Географія продуктивних сил Польщі: навч. посіб. Луцьк: Ред.-вид. відд. «Вежа» Волин. держ. ун-ту ім. Лесі Українки, 2000. 356 с.
12. Мальська М. П., Антонюк Н. В., Занько Ю. С., Ганич Н. М. Країнознавство: теорія та практика : підручник. Київ : ЦУЛ, 2012. 528 с.
13. Мандрик І. Особливості регіонального розвитку продуктивних сил Польщі. *Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Сер.: Географічні науки.* 2018. № 10 (383). С. 87-92.
14. Мандрик І., Карасійчук Т. Просторові відмінності в процесах відтворення населення Західної Африки. *Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Сер.: Географічні науки.* 2019. № 1 (385). С. 34-39.
15. Мандрик І., Мельничук А. Регіональні аспекти розвитку сільського господарства Бразилії. *Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Сер.: Географічні науки.* 2019. № 1 (385). С. 39-44.
16. Стадник О. Г. Країнознавство. Ч. 2 : Європа. Харків : Вид. група «Основа», 2013. 95 с.
17. Стадник, О. Г. Країнознавство. Ч. 1 : Європа. Харків : Вид. група «Основа», 2013. 110 с.
18. Турчин Я. Б., Дорош Л. О., Горбач О. Н. Країнознавство : навч. посібник. Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2012. 276 с.

Інтернет-ресурси

1. Countryeconomy : *веб-сайт*. URL : <https://countryeconomy.com>.
2. Econ Stats : The Economic Statistics and Indicators Database: *веб-сайт*. URL : <http://www.economywatch.com/economic-statistics>.
3. Eurostat : *веб-сайт*. URL : <https://ec.europa.eu/eurostat/data/database>.
4. Human Development Reports: *веб-сайт*. URL : <http://hdr.undp.org/en/2018-update>.
5. International Labour Organization : *веб-сайт*. URL : <https://www.ilo.org/global/statistics-and-databases/lang--en/index.htm>.
6. NationMaster : *веб-сайт*. URL : <https://www.nationmaster.com>.
7. The International Monetary Fund (IMF) : *веб-сайт*. URL: <https://www.imf.org>.
8. The Observatory of Economic Complexity : *веб-сайт*. URL : <https://atlas.media.mit.edu>.
9. The World Factbook : *веб-сайт*. URL : <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook>.
10. Trading Economics : *веб-сайт*. URL : <https://tradingeconomics.com>.